

Mottagare
Regionstyrelsen

Information: Översyn taxor och avgifter

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att ta emot informationen.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen genomför en översyn av taxor och avgifter inom fritidsområdet. Syftet är att säkerställa att avgiftssystemet är aktuellt, rättvist och i linje med regionens mål och styrande dokument. Det har gått sex år sedan en samlad översyn senast genomfördes, vilket innebär att de nuvarande avgifterna i många fall inte längre motsvarar vare sig dagens kostnadsnivåer eller de politiska ambitioner som styr verksamheten.

Under 2023 antogs en ny fritidsplan som tydliggör regionens inriktning på att främja aktivitet och rörelse för alla. Planen anger tre prioriterade målgrupper: barn och ungdomar i åldern 7–20 år, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre. Dessa grupper ska särskilt beaktas i översynen för att säkerställa att regionens avgiftssystem inte utgör hinder för delaktighet och tillgång till fritidsverksamhet. Förvaltningen ser därför ett behov av att anpassa avgiftssystemet så att det bättre stödjer de övergripande målen om rörelse, hälsa och inkludering.

Översynen görs också mot bakgrund av den allmänna kostnadsutvecklingen. Detta har påverkat ekonomin för både regionens anläggningar och det föreningsliv som nyttjar dem. Förvaltningen ser därför ett behov av att se över både avgiftsnivåer och principer för hur kostnader ska fördelas framöver. En central fråga i arbetet är om kostnadsökningar bör hanteras genom justeringar av taxor och hyror eller inom ramen för mål- och budgetprocessen.

Process och genomförande

Regionstyrelseförvaltningen kommer under hösten och vintern 2025/2026 att genomföra en samlad genomlysning av nuvarande taxor och avgifter. Arbetet inleds med en nulägesanalys där befintliga avgifter, tillämpningsprinciper och kostnadsunderlag sammanställs. Parallellt görs en historisk översikt för att klargöra hur avgifterna har utvecklats över tid. En viktig del av arbetet är en omvärldsanalys, där Region Gotlands taxor jämförs med motsvarande i andra regioner och kommuner. Genom detta kan goda exempel och rimliga referensnivåer identifieras. Förvaltningen kommer också att analysera

konsekvenserna av eventuella förändringar för de prioriterade målgrupperna, för föreningslivet och för regionens ekonomi.

För att ge arbetet en strategisk förankring planeras ett arbetsmöte i januari 2026. Vid detta möte presenteras nuläget, historiken och omvärldsbilden, samt de strategiska vägval som kan bli aktuella för framtiden. Mötet syftar till att skapa en gemensam bild av utgångsläget och ge politiken möjlighet att diskutera olika alternativ för hantering av taxor och avgifter.

Dialog med berörda aktörer kommer att vara en central del av processen. Syftet är att säkerställa att översynen utgår från brukarnas perspektiv och att eventuella förändringar utformas på ett sätt som är socialt hållbart och begripligt för dem som berörs.

Förslaget är att beslut sker på RF i juni, via KFB 8 maj och RS 19 maj.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att översynen av taxor och avgifter är nödvändig och angelägen. Den ger möjlighet att anpassa avgiftssystemet till dagens förutsättningar och till de politiskt beslutade målen om ett mer aktivt, jämlikt och inkluderande Gotland. Och ett system i linje med de styrdokument som finns för verksamheten och dess prioriterade målgrupper.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-16

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Angelica Andersson Fihn
Avdelningschef kultur och fritid